

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/91/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622010138
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3622010138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a JUDr. Juraja Valáška, v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., okres C., trvale bytom obec D., E. F. t. č. na slobode, pre pokračovací trestný čin zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 5 Tr. zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske (ďalej len „prokurátor“) v neprospech obžalovaného, proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 07. augusta 2023 pod sp. zn. PE-2T/51/2022, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30. apríla 2024 v Trenčíne, jednomyseľne takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku s a napadnutý rozsudok okresného súdu z r u š u j e v celom rozsahu.

II. Na podklade § 322 odsek 3 Tr. poriadku

súd podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku o s l o b o d z u j e obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX G. C., trvale bytom D., pre skutky uvedené v obžalobe prokurátorky Okresnej prokuratúry Partizánske pod č. k. Pv 184/21/3305-48 zo dňa 13. júla 2022, právne kvalifikované ako pokračovací trestný čin zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 5 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

1/ obžalovaný A. B. v presne nezistenom dni v roku 2012 vo večerných hodinách v obci Krásno, v rodinnom dome H. I. XX, počas toho, ako býval v spoločnej domácnosti s družkou J. F. a jej maloletou dcérou K., nar. XX.XX.XXXX v izbe, kde spal v posteli spoločne s družkou, potom ako si ku nim prišla ľahnúť maloletá K., obžalovaný začal maloletú K., nar. XX.XX.XXXX rukami chytať pod pyžamom na jej intímnych miestach, čím obžalovaný za účelom svojho sexuálneho uspokojenia zneužil nízky vek poškodenej maloletej K., ktorý poznal,

2/ obžalovaný A. B. v období od roku 2014 až do dňa 09.12.2020 v obci Krásno, v rodinnom dome súpisné číslo 24, kde žil v spoločnej domácnosti s družkou J. F., niekoľkokrát počas týždňa, zväčša s výnimkou piatku, v čase, kedy sa nenachádzala doma jeho družka a do domu chodila jej maloletá dcéra K., nar. XX.XX.XXXX hrať sa so psom, prípadne pozeráť televíziu, obžalovaný chytil maloletú K., nar. XX.XX.XXXX rukami za prsia a na jej intímnych miestach pod oblečením počas toho ako sedela na posteli, obžalovaný maloletej K., nar. XX.XX.XXXX prikazoval, aby si svoju ruku vložila pod jeho oblečenie na jeho pohlavný úd a svojou rukou, ktorú položil na jej ruku jej ukazoval ako ho má opakovanými pohybmi ruky stimulovať a potom od nej žiadal, aby mu spravila „nanuk“, čím myslel, aby si vložila jeho pohlavný úd do svojich úst, čo maloletá K., nar. XX.XX.XXXX následne spravila a orálne obžalovaného uspokojovala, čím obžalovaný za účelom svojho sexuálneho uspokojenia opakovane a pravidelne svojím konaním zneužil nízky vek poškodenej maloletej K., ktorý poznal, za jeho sexuálne uspokojovanie dával maloletej sladkosti, v prípade, ak odmietala robiť, čo od nej

požadoval, bol nahnevaný a nedovolil jej vziať si sladkosti, prípadne veci z chladničky, maloletá D.P. nebola schopná klásť odpor jeho sexuálnym požiadavkám, pretože jej obžalovaný vravel, že ak neurobí, čo od nej požaduje, ublíži sebe alebo jej mame, pretože nebolo dokázané, že sa stali skutky, pre ktoré je obžalovaný stíhaný.

III. Podľa § 319 Tr. poriadku sa odvolanie prokurátorky zamieta, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „súd prvého stupňa“) pod sp. zn. PE-2T/51/2022 zo dňa 07. augusta 2023 bol obžalovaný A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „obžalovaný“) podľa § 285 písmeno c) Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry v Partizánskom pod sp. zn. Pv 184/21/3305 zo dňa 13. júla 2022, pre pokračovací trestný čin zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. c) Tr. zákona v spojení s § 127 odsek 5 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

1/ obžalovaný A. B. v presne nezistenom dni v roku 2012 vo večerných hodinách v obci Krásno, v rodinnom dome súpisné číslo 24, počas toho, ako býval v spoločnej domácnosti s družkou J. F. a jej maloletou dcérou K., nar. XX.XX.XXXX v izbe, kde spal v posteli spoločne s družkou, potom ako si ku nim prišla ľahnúť maloletá K., obžalovaný začal maloletú K., nar. XX.XX.XXXX rukami chytať pod pyžamom na jej intímnych miestach, čím obžalovaný za účelom svojho sexuálneho uspokojenia zneužil nízky vek poškodenej maloletej K., ktorý poznal,

2/ obžalovaný A. B. v období od roku 2014 až do dňa 09.12.2020 v obci Krásno, v rodinnom dome súpisné číslo 24, kde žil v spoločnej domácnosti s družkou J. F., niekoľkokrát počas týždňa, zväčša s výnimkou piatku, v čase, kedy sa nenachádzala doma jeho družka a do domu chodila jej maloletá dcéra K., nar. XX.XX.XXXX hrať sa so psom, prípadne pozeráť televíziu, obžalovaný chytal maloletú K., nar. XX.XX.XXXX rukami za prsia a na jej intímnych miestach pod oblečením počas toho ako sedela na posteli, obžalovaný maloletej K., nar. XX.XX.XXXX prikazoval, aby si svoju ruku vložila pod jeho oblečenie na jeho pohlavný úd a svojou rukou, ktorú položil na jej ruku jej ukazoval ako ho má opakovanými pohybmi ruky stimulovať a potom od nej žiadal, aby mu spravila „nanuk“, čím myslel, aby si vložila jeho pohlavný úd do svojich úst, čo maloletá K., nar. XX.XX.XXXX následne spravila a orálne obžalovaného uspokojovala, čím obžalovaný za účelom svojho sexuálneho uspokojenia opakovane a pravidelne svojím konaním zneužil nízky vek poškodenej maloletej K., ktorý poznal, za jeho sexuálne uspokojovanie dával maloletej sladkosti, v prípade, ak odmietala robiť, čo od nej požadoval, bol nahnevaný a nedovolil jej vziať si sladkosti, prípadne veci z chladničky, maloletá D.P. nebola schopná klásť odpor jeho sexuálnym požiadavkám, pretože jej obžalovaný vravel, že ak neurobí, čo od nej požaduje, ublíži sebe alebo jej mame, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Proti uvedenému rozsudku podal na hlavnom pojednávaní, ihneď po jeho vyhlásení odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného, ktoré písomne odôvodnil dňa 17. októbra 2023, doručeného súdu prvého stupňa 18. októbra 2023, v rámci ktorého uviedol, že so závermi prvostupňového súdu, ku ktorým došiel na základe vykonaného dokazovania, sa nestotožňuje. Poukázal pritom na svedeckú výpoveď maloletej poškodenej, ktorá konanie obžalovaného popísala obdobne ako tomu bolo v obžalobe, pričom z jej popísaného konania je zrejmé, že to bol práve obžalovaný, ktorý sa takéhoto konania voči jej osobe dopustil. Svedecká výpoveď maloletej poškodenej má byť pritom podporovaná svedeckou výpoveďou A. G. A., ktorej sa poškodená zdôverila s prežitým sexuálnym zneužívaním, a aj keď prvotne ako páchatel'a označila jej biologického otca, neskôr pri konfrontácii so skutočnosťou, že v predmetnom období jej biologický otec s nimi nežil, za páchatel'a označila obžalovaného. Prokurátor taktiež poukázal na výsledky psychologického znaleckého posudku z ktorých vyplýva zachovanie kognitívnych schopností ako aj schopnosti reprodukovania prežitého, napriek zníženej rozumovej chápatel'nosti maloletej poškodenej. Znalec navyše u poškodenej nezistil sklony ku konfabulácii. Vzhľadom na uvedené je prokurátor toho názoru, že prvostupňový súd nezohľadnil pri rozhodovaní všetky relevantné skutočnosti a skutkový stav vyhodnotil jednostranne v prospech obžalovaného, čím došlo k porušeniu zákona. Prokurátor z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací krajský súd napadnutý rozsudok podľa § 321 odsek 1 písm. b), písm. d) Tr. poriadku v celom rozsahu zrušil a vec podľa § 322 odsek 1 Tr. poriadku vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

V písomnom podaní zo dňa 03. novembra 2023 (vyjadrenie k odvolaniu prokurátora) obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že sa plne stotožňuje so všetkými výrokmi rozsudku súdu prvého stupňa a tiež s odôvodnením tohto rozsudku. Je toho názoru, že vo veci vykonané dokazovanie jednoznačne nasvedčuje verzii, že poškodená sa mohla zúčastňovať sexuálnych aktivít na popud matky, alebo iných osôb a skutku sa mohla dopustiť iná osoba „zákazník“ matky mal. poškodenej. Ďalej poukázal na pretrvávajúci kontakt poškodenej s obžalovaným aj po jej umiestnení v centre pre deti a rodiny, čo nasvedčuje neexistencii dôvodu odmietat' kontakt s obžalovaným, keď ani z výpovede svedkyne A. nevyplýval žiaden náznak negatívneho vzťahu poškodenej k obžalovanému. Súčasne poukázal aj na postoj matky poškodenej v priebehu trestného konania, ktorá tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní využila svoje právo nevypovedať. Obžalovaný si označenie za páchatela poškodenou vie vysvetliť iba v spojitosti s možným vplyvom matky na poškodenú v súvislosti s rozpadom vzťahu matky poškodenej s obžalovaným. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené okolnosti navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné, podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, ktoré bolo vykonané za splnenia všetkých procesných podmienok, v neprítomnosti opatrovníka poškodenej, v rámci konečného návrhu uviedla, že sa i naďalej stotožňuje s odvolaním podriadeného prokurátora i s dôvodmi uvedenými v jeho písomnom odôvodnení a navrhla rozhodnúť tam spôsobom uvedeným.

Obhajca obžalovaného právom konečného návrhu na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu poukázal na ich podrobný obsah písomného vyjadrenia k písomnému odôvodneniu odvolania prokurátora a navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný právom konečného návrhu na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s konečným návrhom svojho obhajcu.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania prokurátora podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, na verejnom zasadnutí dňa 30. apríla 2024, na podklade podaného odvolania, preskúmal podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku zákonnosť a odôvodnenosť prokurátorom napadnutého výroku o vine (oslobodení obžalovaného spod predmetnej obžaloby), ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadajúc pritom aj na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytýkané a mohli by pritom odôvodňovať podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku. Na základe výsledkov svojej prieskumnej povinnosti v uvedených zákonných medziach odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie prokurátora, ktoré je prípustné a bolo inak podané oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste, nie je ale dôvodné, a s ohľadom na vykonané dôkazy pred okresným súdom, pri správnom a zákonom ich hodnotení, bolo potrebné obžalovaného oslobodiť spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa žalovaný skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, stal.

Odvolacím prieskumom krajský súd zistil, že okresný súd pri správnom dodržaní procesného postupu, vykonal všetky dostupné zabezpečené a kontradiktórnym spôsobom navrhované dôkazy na hlavnom pojednávaní v súlade s ustanovením § 2 odsek 10 Tr. poriadku. Prvostupňový súd už ale následne dostatočne dôsledne nepostupoval v intenciách § 2 odsek 12 Trestného poriadku pri hodnotení vykonaných dôkazov, a to jednotlivo a v ich súvislostiach a preto dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam spočívajúcim v tom, že sa žalovaný skutok stal. Stále platí, že na preukázanie viny musí súhrn priamych a nepriamych dôkazov tvoriť logickú, ničím nenarušovanú sústavu navzájom sa doplňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku a usvedčuje z jeho spáchania obžalovaného v požadovanej forme zavinenia, ale súčasne vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. V danom prípade súd prvého stupňa vyhodnotil, že verzia o skutkovom dejí v zmysle obžaloby je založená na jedinom priamom dôkaze a to svedeckej výpovedi maloletej poškodenej, ktorá má byť podporovaná svedeckou výpoveďou A. A. v tom, že po vylúčení, že páchatelom takéhoto konania mal byť biologický otec poškodenej, ktorého prvotne poškodená označila, následne za páchatela označila obžalovaného. Tomu, že poškodená mala prežiť sexuálne zneužívanie majú nasvedčovať závery psychologického znaleckého posudku k osobe maloletej poškodenej, keď u nej neboli vzhľadom na jej vek zistené sklony ku konfabuláciám a súčasne aj

jej pamäťové schopnosti sú zachované a pritom u poškodenej boli zistené známky prežitého sexuálneho zneužívania (syndróm CSA), pričom tieto závery, vyjmúc záver o neexistencii konfabulovať nie sú spochybnené. Pokiaľ však prokurátorka v rámci odvolacích námietok poukazovala na dôveryhodnosť poškodenej, krajský súd uvádza, že svedeckú výpoveď poškodenej nemožno považovať za nepochybne vierohodnú, predovšetkým so zreteľom na to, že bola preukázateľne schopná pri prvotnom popise skutku fabulovať, keď za páchatela označovala osobu – biologického otca a súčasne aj skutkové okolnosti popisovala čiastočne inak, než uvádzala neskôr. Svedecká výpoveď poškodenej maloletej, ktorá je fakticky jediným priamym dôkazom, ktorý ma obžalovaného zo spáchania skutku usvedčovať, je však spochybňovaná navyše aj svedeckými výpoveďami jej sestry, starej matky a brata, ktoré v podstate vylučujú, že obžalovaný by sa mohol konania v skutku pod bodom 2 dopúšťať v takom rozsahu, ako to popisuje v rámci svojej svedeckej výpovede maloletá poškodená. Zo svedeckých výpovedí L. M. - sestry poškodenej a M. M. - starej matky poškodenej vyplynulo, že poškodená maloletá v čase, keď jej matka nebola doma, v spoločnej domácnosti s poškodným ani nespávala. Uvedená a preukázaná skutočnosť významne spochybňuje možnosť, aby dochádzalo ku konaniu kladené za vinu obžalovanému u skutku pod bodom 2 v takom rozsahu, ako to vo svojej výpovedi uvádzala poškodená maloletá. Nie nevýznamnou je i tá preukázaná skutočnosť, že svedkyňa L. M. súčasne uvádzala, že je možné, že matka poškodenej „ponúkala“ poškodenú iným osobám za účelom sexuálneho uspokojenia, keď obdobného správania sa mala dopustiť aj voči jej osobe. Práve táto skutočnosť môže vysvetľovať znalcom diagnostikovaný syndróm CSA. Svedok H. F., brat poškodenej, tiež spochybnil svedeckú výpoveď poškodenej maloletej, keď uviedol, že býval v spoločnej domácnosti s obžalovaným a matkou poškodenej a dokonca aj spával v spoločnej spálni avšak žiadneho takého konania ako popisovala poškodená maloletá, svedkom nebol a nepostrehol ani náznaky niečoho obdobného. Svedok navyše spomenul aj sklony poškodenej maloletej klamať, s motívom upútať na seba pozornosť. Každý z uvedených svedkov pritom potvrdil, že vzťah obžalovaného s poškodnou bol bežný, bez akýchkoľvek náznakov sexuálneho obťažovania a kontakt poškodná maloletá s obžalovaným udržiavala aj v čase, keď sa už nachádzala v centre pre deti a rodiny. Samotný súd prvého stupňa dospel k záveru aj pri hodnotení svedeckej výpovede poškodenej maloletej vo vzťahu ku skutku pod bodom 1, s poukazom na časový odstup od tohto konania a jej vek v čase, kedy malo dôjsť k jeho páchaniu, nie je jednoznačne ani možné určiť akého konania vlastne bola poškodná maloletá svedkom. Je tak zrejmé, že už sám súd prvého stupňa nepovažoval svedeckú výpoveď poškodenej maloletej za celkom vierohodnú. Nakoľko však súd prvého stupňa mal z vykonaných dôkazov za preukázané, že vo vzťahu k svedeckej výpovedi poškodenej, ako jedinému priamo usvedčujúcemu a zároveň rozhodujúcemu dôkazu o vine obžalovaného existujú výrazné pochybnosti, resp. táto nie je celkom vierohodná, bolo potrebné z jeho strany urobiť záver o tom, že pochybnosti nie sú výlučne iba vo vzťahu k osobe páchatela týchto žalovaných skutkov, ale predovšetkým vo vzťahu k tomu, či sa žalované skutky skutočne stali, pre ktoré je obžalovaný stíhaný.

V posudzovanej veci vzhľadom na horeuvedené skutočnosti mal súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov preto zohľadniť, že s výnimkou nevierohodnej svedeckej výpovede poškodenej maloletej tomu, že sa skutok mal stať, majú nasvedčujú v podstate iba závery psychologického znaleckého dokazovania vo vzťahu k poškodenej maloletej, z ktorých vyplýva, že prežila istú formu sexuálneho zneužívania (znalcom konštatovaná prítomnosť „syndrómu CSA“ u poškodenej). Tieto závery však závery však žiadnym spôsobom nedávajú relevantnú odpoveď na to akým spôsobom a kedy došlo k vzniku následkov na psychike poškodenej naznačujúcim prežitie sexuálneho zneužívania poškodnou. Nepostačujú preto sami o sebe zjavne ani na vyvodenie záveru, že došlo k takému konaniu, ktoré je predmetom obžaloby a neumožňujú preto bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že skutok, pre ktorý je obžalovaný trestne stíhaný sa stal (bez ohľadu na pochybnosti o tom, kto ho mal spáchať). Krajský súd tiež zdôrazňuje, vo vzťahu k námietkam prokurátora že právo na spravodlivý proces neznamena právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami, predstavami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak sa neriadi jej výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov. Rovnako súd neporuší žiadne práva strany v konaní, ak si neosvojí ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov, lebo proces dokazovania je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Všeobecným pravidlom určujúcim hodnotenie dôkazov je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 odsek 12 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní

a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo a v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Súd prvého stupňa tak v síce v potrebnej miere vysvetlil, na základe akých právnych úvah ohľadom skutkových zistení rozhodol o oslobodení obžalovaného spod obžaloby a odôvodnil svoje skutkové zistenia a závery avšak nepostupoval správne a plne súladne so zákonom, keď obžalovaného na oslobodil spod obžaloby z dôvodu, že nebolo preukázané, že žalované skutky spáchal obžalovaný. Pri správnom a zákonomnom postupe bolo totiž potrebné skutkový stav vyhodnotiť tým spôsobom, že nie je možné dospieť k jednoznačnému a nepochybnému záveru o tom, že došlo k takému konaniu, ktoré je predmetom skutkovej časti obžaloby. Vzhľadom na uvedené bolo preto pri správnom postupe mal obžalovaného oslobodiť spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že sa skutky, pre ktoré je obžalovaný stíhaný stali, nakoľko nebolo vykonaným dokazovaním bez pochybností dokázané nielen to, že skutky kladené za vinu obžalovanému mal spáchať obžalovaný, ale ani dostatočne a bez pochybností nebolo preukázané, že sa vôbec stali skutky, pre ktoré bol obžalovaný stíhaný. Preto bolo dôvodné obžalovaného spod obžaloby oslobodiť podľa § 285 písmeno a) Tr. poriadku a nie podľa § 285 písmeno c) Tr. poriadku ako rozhodol súd prvého stupňa.

Z vyššie uvedených dôvodov, na podklade podaného odvolania prokurátorky bolo preto rozhodnuté spôsobom uvedeným vo výrokoch tohto rozsudku krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e sťažnosť prípustná.